

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Obdo/48/2015                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 5305208440                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 22.12.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Lenka Praženková         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:5305208440.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: Henryka Kaczorowskeho Fabryka Mebli „PIASKI“, IČO: 250571045, so sídlom Piaski 1C, 63-645 Leka Opatowska, Poľská republika, zastúpeného právny zástupcom JUDr. Ireneuszom Piotrom Giebelom, advokátom, so sídlom Sladovnícka 22, 917 01 Trnava, proti žalovanému: HMG Recovery, k. s., so sídlom Sládkovičova 6, 010 01 Žilina, správca konkurznej podstaty úpadcu Mariána Červeníka, nar. 06. 12. 1971, bytom Zákysučie 1596, 023 02 Krásno nad Kysucou (pôvodne podnikajúcemu pod obchodným menom Marián Červeník - TIP - TOP INTERIÉR NÁBYTOK, IČO: 35 222 212, s miestom podnikania 023 02 Krásno nad Kysucou 1173), o zaplatenie 5 815,83 eur (pôvodne o zaplatenie 175 207,80 Sk) s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 9. novembra 2011 č. k. 13Cob/408/2010-564, 13Cob/409/2010, takto

### rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca m á proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 13Cob/408/2010-564, 13Cob/409/2010 zo dňa 9. novembra 2011 rozhodol o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4Cb/53/2006-522 zo dňa 20. 04. 2010 a uzneseniu Okresného súdu Čadca č. k. 4Cb/53/2006-5-511 zo dňa 22. 03. 2010 tak, že vo výroku I. a II. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č. k. 4Cb/53/2006-542 zo dňa 13. 10. 2010 potvrdil (prvá veta výroku rozsudku odvolacieho súdu), a zároveň uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania (druhá veta výroku rozsudku odvolacieho súdu) a uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie (tretia veta výroku rozsudku odvolacieho súdu).

2. Svoje rozhodnutie odvolací súd vo vzťahu k napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 4Cb/53/2006-522 zo dňa 20. 04. 2010, a to k odvolaciemu dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, keď vec bola na pojednávaní konanom dňa 20. 04. 2010 rozhodnutá v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, odôvodnil tým, že sa oboznámil s priebehom celého postupu súdneho konania, tak pred okresným, ako aj pred krajským súdom a zhodne s názorom okresného súdu skonštatoval, že žalovaným tvrdená práceneschopnosť podľa predloženého potvrdenia o dočasnej pracovnej

neschopnosti (žalovaný bol práceneschopný od 12. 04. 2010, č. l. 503 spisu), nebola dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. Tento záver krajského súdu vyplynul z viacerých okolností. Jednou z nich je samotná dĺžka súdneho konania, k začatiu ktorého došlo doručením žaloby na Okresný súd v Čadci dňa 27. 12. 2005 a k rozhodnutiu sporovej veci napadnutým rozsudkom okresného súdu došlo dňa 20. 04. 2010. Po celú túto dĺžku súdneho konania tak žalobca, ako aj žalovaný mali vytvorený dostatočný časový priestor k realizovaniu svojich práv, a bolo už len na účastníkoch súdneho konania, akým spôsobom ich budú naplňovať. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že žalovaný nepreukázal trvanie dôvodu práceneschopnosti v čase vytýčeného pojednávania, t. j. ku dňu 20. 04. 2010. Poukázal na to, že na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 12. 05. 2009, bol prítomný tak žalovaný, ako aj jeho právny zástupca a mal danú možnosť vyjadriť sa k dôkazom, ktoré boli vykonávané pred okresným súdom (§ 123 O. s. p.). Dokazovanie podľa ust. § 122 a nasl. ustanovenia O. s. p. bolo vykonávané v priebehu celého trvania sporu a toto dokazovanie nie je možné zúžiť len na jeden úkon nariadeného pojednávania dňa 20. 04. 2010, ktorého sa nezúčastnil žalovaný a právny zástupca žalovaného, s tvrdením odvolacieho dôvodu, že žalovaný nemal možnosť vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom. Tento odvolací dôvod nebol relevantný, pretože dokazovanie bolo vykonávané v priebehu celého súdneho konania v zmysle obsahu zápisníc z pojednávania pred okresným súdom a na pojednávaní dňa 20. 04. 2010 bola vykonaná v rámci dokazovania sumarizácia všetkých dovtedy označených a predložených dôkazov potrebných pre rozhodnutie vo veci, ktoré dôkazy však už jednotlivito boli vykonávané na predchádzajúcich pojednávaniach. Ku všetkým dôkazom, ktoré tvoria súčasť spisového materiálu, žalovaný mal možnosť sa vyjadriť už pred pojednávaním konaným dňa 20. 04. 2010 (vrátane znaleckého dokazovania, keď mu bol doručený znalecký posudok č. 16/2009), preto prejednanie veci v neprítomnosti žalovaného na pojednávaní konanom dňa 20. 04. 2010 neznamenal odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom. Z ust. § 101 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že k odročeniu súdneho pojednávania sa vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to podanie žiadosti o odročenie pojednávania a existencia dôležitého dôvodu. Odvolací súd konštatoval, že žalovaný nepreukázal existenciu tvrdeného dôležitého dôvodu pre odročenie pojednávania, a to trvanie práceneschopnosti aj k dátumu 20. 04. 2010. Nejednalo sa súčasne ani o dôležitý dôvod práve pre priebeh celého súdneho konania, jeho dĺžku a spôsob vykonávania dôkazov pred súdom prvej inštancie. Je potrebné zdôrazniť, že boli splnené podmienky k prejednaniu veci v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, a to s ohľadom aj na aplikáciu zásady rovnosti strán v súdnom konaní. Žalobca ako strana v spore pri rovnosti so žalovaným má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a je to práve súd, ktorý aj podľa § 6 O. s. p. postupuje v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. V záujme zabezpečenia výkonu týchto práv a rovnosti strán v spore je potrebné dôvod pre odročenie pojednávania posudzovať so zreteľom k naplneniu týchto zásad a vážnosť dôvodu odročenia pojednávania kvalifikovať tak s ohľadom k tejto zásade rovnosti, k samotnému účastníkovi súdneho konania a celkového priebehu sporu. Odvolací súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky k prejednaniu veci v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Zdôraznil, že v konečnom dôsledku žalovaný svoju účasť na súdnom pojednávaní dňa 20. 04. 2010 mohol zabezpečiť aj prostredníctvom svojho zvoleného právneho zástupcu, na strane ktorého nebolo preukázané, že by existoval dôležitý dôvod, pre ktorý sa nezúčastnil nariadeného termínu pojednávania dňa 20. 04. 2010, to znamená, že právnenému zástupcovi žalovaného nič nebránilo, aby sa tohto termínu zúčastnil. Odvolací súd poukázal na to, že termín pojednávania konaného dňa 20. 04. 2010 mal právny zástupca žalovaného doručený v dostatočnom časovom predstihu (v zmysle doručeník na č. l. 498 žalovaný - dňa 08. 04. 2010 a právny zástupca žalovaného dňa 06. 04. 2010), z ktorého dôvodu bolo dodržané ust. § 115 ods. 2 O. s. p., a preto ani z tohto hľadiska nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom. Odvolací súd v súvislosti so svojimi závermi poukázal aj na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 153/07. K zhodnoteniu skutkového a právneho stavu odvolací súd odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v spojení s opravným uznesením, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje pri aplikácii ust. § 219 ods. 2 O. s. p. V súvislosti s odvolacími dôvodmi žalovaného k veci samej poukázal na ust. § 213 ods. 1 O. s. p., keďže odvolací súd bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie z dôvodu, že nebola preukázaná žiadna z výnimiek ustanovených v § 213 ods. 2 až 7 O. s. p. Skutkový stav bol zistený súdom prvej inštancie dostatočne a súd sa zaoberal tak Dodatkom č. 1, ako aj zmluvou o výhradnom obchodnom zastúpení, čo vyplýva zo samotného odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu

prvej inštancie.

3. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p. a priznal úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 208,26 eur.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu prvej a druhej vety výroku (v tretej vete výroku mal žalovaný v odvolacom konaní úspech) podal žalovaný dovolanie, a to z dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., nakoľko v konaní došlo k vadám uvedeným v § 241 ods. 2 písm a/ a c/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom a nesprávne právne posúdenie veci).

5. K namietanej vade konania spočívajúcej v odňatí možnosti konať pred súdom dovolateľ uviedol, že súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na deň 20. 04. 2010, na ktorom vyhlásil rozsudok. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu pred pojednávaním dňa 14. 04. 2010 ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti. Zároveň k tomuto ospravedlneniu predložil právny zástupca doklad o práceneschopnosti žalovaného a požiadal z tohto dôvodu o odročenie pojednávania. Poukázal na ust. § 101 ods. 2 O. s. p., z ktorého vyplýva, že súd môže uskutočniť pojednávanie len vtedy, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, pričom nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Tiež poukázal na R 31/1995, z ktorého vyplýva, že choroba účastníka konania, ktorú preukázal lekársky práceneschopnosťou, je vždy dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, žalovaný neúčasť ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania dňa 14. 04. 2010, pričom doložil lekársky uznanú práceneschopnosť. Súd prvej inštancie i napriek tomu vec prejednal, čím účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom a vedome porušil základné práva žalovaného ako účastníka konania zaručené ústavou. Úvaha súdu prvej inštancie, s ktorou sa vo svojom rozsudku v plnom rozsahu stotožnil odvolací súd, že nebola potrebná prítomnosť žalovaného, ani jeho právneho zástupcu, pretože súd vo veci nedokazoval, je zmätočná a nepravdivá. Súd prvej inštancie pred vyhlásením rozhodnutia prečítal listinné dôkazy, a teda dôkazy vo veci vykonával, pričom svojím postupom neumožnil žalovanému vyjadriť sa k týmto dôkazom a zhodnotiť vec po skutkovej a právnej stránke a navrhnúť prípadne ďalšie dôkazy. Žalovaný má za to, že k nesprávnemu a nespravodlivému rozhodnutiu súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu prispela práve tá skutočnosť, že súd prvej inštancie uskutočnil pojednávanie v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu a neumožnil im vyjadriť sa k právnej a skutkovej stránke veci.

6. Dovolateľ uviedol, že súd mu svojím postupom odňal právo vyplývajúce z ust. § 118 ods. 4 O. s. p., a to pred vyhlásením konečného rozhodnutia vo veci zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu. Súd neuznal lekársky uznanú práceneschopnosť žalovaného ako dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti, a teda žalovaný nemal možnosť zhrnúť a vyjadriť sa k dokazovaniu, prípadne navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov. Odvolací súd sa nepochopiteľne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, čím došlo k porušeniu základného práva žalovaného konať pred súdom. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že boli splnené podmienky k prejednaniu veci v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, z dôvodu, že v konečnom dôsledku žalovaný svoju účasť na súdnom pojednávaní dňa 20. 04. 2010 mohol zabezpečiť aj prostredníctvom svojho zvoleného právneho zástupcu, na strane ktorého nebolo preukázané, že by existoval dôležitý dôvod, pre ktorý by sa nezúčastnil nariadeného termínu pojednávania, teda právnomu zástupcovi nič nebránilo v tom, aby sa pojednávania zúčastnil. Podľa dovolateľa právo účasti na pojednávaní je právom účastníka konania, rovnako i právo na podanie žiadosti o odročenie pojednávania, ak je na to dôležitý dôvod, je právom účastníka konania, nie právneho zástupcu. V danom prípade mal súd preukázaný dôležitý dôvod (choroba žalovaného) na odročenie pojednávania, ktorý mal akceptovať. Tým, že súd prvej inštancie pojednávanie na žiadosť žalovaného neodročil a rozhodol v jeho neprítomnosti, odňal mu tak právo konať pred súdom. I v prípade, že by sa uvedeného termínu pojednávania zúčastnil právny zástupca žalovaného, nič to nemení na skutočnosti, že žalovanému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, keďže žalovaný sa pre svoj nepriaznivý zdravotný stav nemohol zúčastniť, pojednávania požiadal preto o jeho odročenie, nakoľko sa chcel na pojednávaní vyjadriť k vykonanému dokazovaniu. Toto právo mu však bolo postupom súdu odopreté.

7. K namietanej vade nesprávneho právneho posúdenia veci dovolateľ uviedol, že nie je správny záver súdu prvej inštancie o tom, že nedošlo k zmene skutkového stavu a podľa § 226 O. s. p. sa cíti byť viazaný právnymi a skutkovými závermi odvolacieho súdu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 08. 04. 2010 sp. zn. 14Cob/144/2009, v skutkovo rovnakej veci. Ďalej namietol nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že dodatok č. 1 je neplatným právnym úkonom z dôvodu jeho neurčitosti (§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 37 Občianskeho zákonníka), nakoľko podľa súdu netvorí k zmluve o výhradnom obchodnom zastúpení obsahový a právny súlad. Podľa dovolateľa dodatkom k právnemu úkonu možno založiť platne aj iný právny vzťah, ktorý môže byť posudzovaný podľa iného ustanovenia zákona, prípadne podľa iného právneho predpisu. Dovolať tiež namietol nesprávnosť záveru, že sa nezúčastnil ohliadky tovaru. Tejto ohliadky sa zúčastnila zamestnankyňa žalovaného C. O., ktorá bola na to poverená žalovaným, a toto treba posudzovať ako účasť žalovaného na úkone. Poprel aj záver znalca Ing. Naništu, že tovar na ohliadku nezabezpečil. Tovar bol zabezpečený k znaleckej ohliadke v stave zabalenom tak, ako ho žalovaný od žalobcu prevzal, pričom znalec jeho fyzickú kontrolu odmietol pre časovú náročnosť. Na túto skutočnosť žalovaný navrhol vypočúť svedkyňu O., ktorý dôkaz súd nevykonal v dôsledku čoho skutkový stav nebol riadne a správne zistený. Podľa dovolateľa v zmysle Dodatku č. 1 sa právny vzťah účastníkov mal riadiť poľským právom, konkrétne XXIV. Kapitoulou, článku 765 Civilného zákona PLR- komisionárska zmluva. Keďže súd podľa tohto práva vec neposúdil, ale posúdil ho podľa Dohovoru upravujúceho kúpu tovaru, rozhodol nesprávne. Dohoda účastníkov mala prednosť pred Dohovorom a vec mala byť posúdená podľa poľského práva.

8. Dovolať navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušil, rovnako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Po uplynutí lehoty na podanie dovolania, žalovaný podal stanovisko, ktorým poukázal na vady predmetného konania uvedené v § 237 písm. f/ O. s. p., ako aj na vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie veci. Uviedol, že žalovaný nebol správne poučený v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p., pretože poučenie, ktoré mu bolo doručené spolu s predvolaním, neobsahovalo poučenie o ust. § 205a O. s. p. Ďalej poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, týkajúce sa dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, a to práceneschopnosti účastníka konania (rozsudky sp. zn. 5Cdo/66/94, sp. zn. 3Cdo/156/2003, sp. zn. 5Cdo/256/2007, sp. zn. 2Cdo/259/2004). V tejto súvislosti tiež namietol, že súd prvej inštancie žalovaného nevyzval na odstránenie väd ospravedlnenia z neúčasti na pojednávaní podľa § 43 ods. 1 O. s. p., keď ho považoval za nedostatočné a poukázal pritom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS/1/02, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/7/97 a rozsudok sp. zn. 2Cdo/249/2004. Zdôraznil tiež, s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/70/2008 a sp. zn. 3Cdo/75/2008, že neumožnenie účastníkovi predniesť (doplniť, či dopĺňovať) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, ako aj právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, a to až do skončenia dokazovania, je odňatím možnosti konať pred súdom. Zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. K stanovisku pripojil kópiu lekárskej správy vystavenej MUDr. S. H., všeobecným lekárom pre dospelých o tom, že žalovaný bol PN od 12. 04. 2010 do 07. 07. 2010.

10. Žalobca sa k podanému dovolaniu vyjadril písomne tak, že nesúhlasí s názorom o odňatí možnosti konať pred súdom. Poukázal na celkovú dĺžku konania, ako aj na skutočnosť, že dokazovanie sa vykonávalo počas celého konania a žalovaný sa mal k nemu možnosť vyjadriť. Podľa žalobcu boli splnené podmienky na uskutočnenie pojednávania dňa 20. 04. 2010 v neprítomnosti žalovaného. Zdôraznil potrebu aplikácie zásady rovnosti účastníkov konania. Žalobca ako strana v spore pri rovnosti so žalovaným má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a je to práve súd, ktorý aj podľa ust. § 6 O. s. p. postupuje v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. V záujme zabezpečenia výkonu týchto práv a rovnosti strán v spore je preto potrebné dôvod pre odročenie pojednávania posudzovať so zreteľom k naplneniu týchto zásad a práv, a vážnosť takéhoto dôvodu kvalifikovať tak s ohľadom k tejto zásade rovnosti, k samotnému

účastníkovi súdneho konania a celkového priebehu sporu. Okresný súd poskytol žalovanému ako účastníkovi konania priestor uplatňovať svoje práva, z ktorého dôvodu nebolo možné dospieť k záveru, že došlo k porušeniu práva žalovaného na súdnu ochranu a na rovnosť v konaní. Žalobca tiež vyslovil nesúhlas s názorom žalovaného, že súd nezistil správne skutkový stav veci, a že na skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis. Vykonané dokazovanie preukázalo, že žalovaný ako dodávateľ fakturoval tovar konečným zákazníkom ako odberateľom za kúpnu cenu, ktorú odberatelia platili na účet žalovaného a nie žalobcu. Okresný a následne aj Krajský súd v Žiline postupovali správne, keď skutkový stav zhodnotili ako vzťah z kúpnej zmluvy. Vzhľadom na uvedené Okresný aj Krajský súd správne aplikovali Dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru oznámený pod č. 160/1991 Zb. Dal do pozornosti dovolaciemu súdu, že medzi žalobcom a žalovaným prebiehalo, resp. prebieha pred Okresným súdom v Čadci, resp. Krajským súdom v Žiline, viacero súdnych sporov, druhovo totožných, týkajúcich zaplatenia kúpnej ceny za dodaný tovar (t. j. 20 sporov z titulu nezaplatenia 20 dodávateľských faktúr, kde vymáhané žalobcom istiny s úrokmi z omeškania a trovami súdneho konania predstavujú sumu 131 726,86 eur, ku dňu 05. 02. 2013). Pri všetkých právoplatných a vykonateľných súdnych rozhodnutiach v prospech žalobcu žalovaný podal dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Cieľom dovolania je len získať čas pre zbavenie sa majetku, pričom poukázal na prevod majetku na svokru žalovaného a následne na obchodnú spoločnosť, ktorej konateľkou je manželka žalovaného. Žalobca navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol a zaviazal žalovaného na náhradu trov dovolacieho konania.

11. Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 1K/8/2014-96 zo dňa 30. 04. 2014 bol vyhlásený konkurz na majetok Mariana Červeníka, nar. 06. 12. 1971, bytom Zákysučie 1596, 023 02 Krásno nad Kysucou. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08. 05. 2014. Za správcu konkurznej podstaty bola ustanovená spoločnosť HMG Recovery, k. s., so sídlom kancelárie Sládkovičova 6, 010 01 Žilina.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.)], po zistení, že dovolanie bolo podané včas, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

13. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01. 07. 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O. s. p.

14. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimčnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

15. V zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p.

16. Žalovaný podal dovolania voči potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, pričom odvolací súd nevyslovil vo výroku, že by bolo dovolanie prípustné.

17. Na odôvodnenie svojho záveru o neprípustnosti dovolania žalovaného, dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 C. s. p. stručne uvádza, že dovolaním napadnutý rozsudok nevykazuje znaky žiadneho z rozsudkov, proti ktorým je prípustné podať dovolanie podľa § 238 O. s. p. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z uvedeného ustanovenia nemožno vyvodiť.

18. Ak je súdne konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno napadnúť dovolaním aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie podľa § 238 O. s. p. vylúčené. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 O. s. p. Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e./g/ O. s. p. nenamietal, pričom existencia väd tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplyva.

19. S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či v konaní nedošlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., že žalovanému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

20. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnilo realizovať jeho procesné práva, ktoré sú mu priznané v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva strany sporu nespravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

21. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva, ktoré jej právny poriadok priznáva.

22. Žalovaný v dovolaní namietol, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo tým, že nebol správne poučený v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p., pretože poučenie, ktoré mu bolo doručené spolu s predvolaním neobsahovalo poučenie o § 205a O. s. p. Z obsahu spisu vyplýva, že spolu s predvolaním na pojednávanie dňa 20. 04. 2010, ako aj na predchádzajúce pojednávania, ktoré boli v predmetnej veci uskutočnené, bolo obom stranám sporu zaslané zo strany súdu prvej inštancie rozsiahle poučenie o procesných právach a povinnostiach, vrátane poučenia vyplývajúceho z ust. § 120 ods. 4 O. s. p. Dovolací súd má za to, že aj v prípade, ak by uvedené poučenie neobsahovalo poučenie o ust. § 120 ods. 4 O. s. p., malo by to vplyv na konanie pred odvolacím súdom, a to z dôvodu následkov uvedených v § 205a O. s. p. Nesprávne alebo absentujúce poučenie o obsahu práv a povinností vyplývajúcich z ust. § 120 ods. 4 O. s. p. by znamenal, že strana sporu dotknutá nesprávnym alebo absentujúcim poučením o ust. § 120 ods. 4 O. s. p. by mohla v rámci odvolacieho konania predložiť alebo označiť nové dôkazné prostriedky alebo uviesť nové skutočnosti (pri nových skutočnostiach platí, že museli nastať do rozhodnutia súdu prvej inštancie, len nevyšli najavo v rámci konania pred súdom prvej inštancie), aj keď ich v konaní pred súdom prvej inštancie netvrdila, nepredložila, či neoznačila. Keby v takom prípade odvolací súd nové dôkazy alebo skutočnosti neprípustil v odvolacom konaní, mohlo by sa konštatovať porušenie práva na spravodlivý súdny proces. V danom prípade však obsahom odvolania žalovaného voči rozsudku súdu prvej inštancie, takéto skutočnosti alebo dôkazy neboli (odvolanie bolo zamerané na odňatie možnosti konať pred súdom z dôvodu neodročenia pojednávania dňa 20. 04. 2010 a na nesprávne právne posúdenie veci), preto odvolací súd sa nemal dôvod zaoberať v zmysle § 205a O. s. p. posúdením správnosti poučenia podľa § 120 ods. 4 O. s. p., a teda posúdením pripustenia nových dôkazov, či tvrdení v odvolacom konaní. Dovolací súd preto konštatuje, že táto dovolacia námietka žalovaného je nedôvodná a k odňatiu práva žalovaného konať pred súdom, resp. k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, z tohto dôvodu nedošlo.

23. Žalovaný tiež v dovolaní namietol, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo aj tým, že súd prvej inštancie dňa 20. 04. 2010 pojednával a rozhodol vo veci aj napriek riadnemu ospravedlneniu žalovaného z neprítomnosti na pojednávaní (práceseschopnosť žalovaného) a žiadosti o odročenie pojednávania, pričom odvolací súd toto pochybenie neodstránil v rámci odvolacieho konania. K tejto

námietke dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie bol v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. povinný uskutočniť konanie tak, aby vydal rozhodnutie vo veci, aj keď sú strany sporu nečinné, hoci strany sporu boli v zmysle § 101 ods. 1 O. s. p. povinné prispieť k dosiahnutiu účelu konania a dbať na pokyny súdu. Nepochybne choroba strany sporu preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. (R 31/1995). V danom prípade však žalovaný, ktorý žiadal o odročenie pojednávania pre práceneschopnosť, mal právneho zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, ktorý súdu neuviedol žiadne dôležité dôvody na strane jeho osoby, ktoré by odôvodňovali jeho neúčast' na pojednávaní dňa 20. 04. 2010. Právny zástupca sa na toto pojednávanie nedostavil, aj napriek tomu, že bol na pojednávanie riadne a s dostatočným časovým predstihom predvolaný. Ani v odvolacom konaní žalovaný netvrdil, že by na strane jeho právneho zástupcu existovali dôležité dôvody na ospravedlnenie jeho neúčasti na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 20. 04. 2010. Pri rozhodovaní o odročení pojednávania súd musí citlivo zvažovať dôvody uvádzané stranou sporu a prihliadnuť aj na všetky okolnosti prejednávanej veci. V prípade, že súd nemienil vyhovieť žiadosti o odročenie pojednávania, nebol povinný túto skutočnosť účastníkovi oznámiť a bolo len na účastníkovi, aby sa presvedčil, či bude jeho návrhu vyhovené (obdobne uzn. Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo/1962/2003). Aktuálna procesná úprava už takúto povinnosť súdu ukladá (podľa ust. § 183 ods. 4 C. s. p.). Dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania súd posudzoval predovšetkým z hľadiska preukázania vážnej, nepredvídateľnej skutočnosti v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. Nebolo však povinnosťou súdu prostredníctvom výzvy podľa § 43 ods. 1 O. s. p. vyzývať žalovaného, aby riadne preukázal dôvod svojej neprítomnosti na pojednávaní. Nešlo v danom prípade o vadu podania v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p. a dôležitý dôvod na odročenie pojednávania mal byť zistiteľný (preukázateľný) v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o návrhu na odročenie pojednávania. Z obsahu č. l. 498 vyplýva, že žalovaný bol riadne poučený o znení ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a aj o povinnosti preukázať dôležitý dôvod na odročenie pojednávania pred začatím pojednávania (č. l. 498).

24. V priebehu konania pred súdom prvej inštancie boli žiadosti o odročenie pojednávania zo strany žalovaného pre jeho práceneschopnosť časté. Žalovaný, ako aj jeho právny zástupca, ospravedlňovali svoju neúčast' pred súdom prvej inštancie a žiadali o odročenie z dôvodu práceneschopnosti (či lekárskeho zákroku) na strane ich oboch na pojednávaniach v dňoch 12. 09. 2006, 07. 02. 2008, 22. 01. 2008. Len žalovaný ospravedlňoval svoju neprítomnosť pre práceneschopnosť a žiadal o odročenie pojednávania určeného na termín 09. 11. 2006 (pričom tohto pojednávania sa jeho právny zástupca aj napriek práceneschopnosti žalovaného zúčastnil) a na termín 20. 04. 2010 (pričom tohto pojednávania sa právny zástupca z dôvodu práceneschopnosti žalovaného nezúčastnil). Oba boli osobne prítomní na pojednávaniach pred súdom prvej inštancie v priebehu celého konania len v dňoch 26. 10. 2006, 12. 03. 2008 a 12. 05. 2009.

25. Dovolací súd konštatuje tak, ako to už vyslovil aj v rozhodnutí sp. zn. 1Obdo/8/2012 zo dňa 31. 07. 2012 v obdobnej veci tých istých strán sporu, od ktorého názoru nemá dôvod sa odkloniť, že práceneschopnosť žalovaného neznamená zároveň aj dôležitý dôvod ospravedlnenia neprítomnosti na strane jeho právneho zástupcu. Právnomu zástupcovi žalovaného nič nebránilo v tom, aby sa nariadeného pojednávania dňa 20. 04. 2010 zúčastnil, resp. taká skutočnosť súdu prvej inštancie nebola známa. Ani v odvolacom, či dovolacom konaní takúto skutočnosť netvrdil. Taktiež treba prisvedčiť záverom súdov nižšej inštancie, že ku dňu pojednávania nemal súd riadne osvedčený dôvod trvania práceneschopnosti žalovaného aj v deň nariadeného pojednávania (20. 04. 2010), keďže súdu bola predložená fotokópia potvrdenia o práceneschopnosti žalovaného so začiatkom od 12. 04. 2010 (z tohto potvrdenia o práceneschopnosti vyplynulo povolenie vychádzok v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. a od 14.00 hod. do 16.00 hod.). Hlavným dôvodom, pre ktorý bol súd prvej inštancie v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. oprávnený uskutočniť pojednávanie dňa 20. 04. 2010 v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, bolo teda nepreukázanie existencie dôležitého dôvodu, ktorý by im obom bránil v účasti na tomto pojednávaní v čase jeho konania. Žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu lekárskej uznannej práceneschopnosti by sa nemala používať ako prostriedok procesnej obštrukcie. Dovolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že zákonodarcu s účinnosťou od 01. 01. 2012 v procesnej norme (O. s. p.) sprísnil pravidlá pre odročenie pojednávania tak, že v prípadoch žiadosti o odročenie pojednávania zo

zdravotných dôvodov účastníka alebo jeho zástupcu, musel návrh na odročenie pojednávania okrem náležitostí podľa § 119 ods. 2 O. s. p. obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára o tom, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za také vyjadrenie sa v zmysle O. s. p. považovalo vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník konania alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania (§ 119 ods. 3 O. s. p.). Táto právna úprava v čase konania a rozhodovania súdu prvej inštancie nebola účinná. V danom prípade však postup súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o výklad vtedy účinného znenia ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a jeho aplikáciu na danú procesnú situáciu, s prihliadnutím aj na dovtedajší priebeh súdneho konania a zastúpenie žalovaného právnym zástupcom pre celé konanie, na strane ktorého dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania dňa 20. 04. 2010 neexistoval, bol správny.

26. Dovolací súd preto dospel k záveru, že v danom prípade k odňatiu možnosti konať pred súdom nedošlo, teda nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, pretože súd prvej inštancie bol oprávnený dňa 20. 04. 2010 pojednávať v neprítomnosti žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu. V dovolacom konaní žalovaný predložil fotokópiu lekárskeho potvrdenia (vystavené na jeho žiadosť MUDr. H. bez uvedenia dátumu vyhotovenia potvrdenia), že jeho práceneschopnosť trvala od 12. 04. 2010 do 07. 07. 2010. Skutočnosť, že práceneschopnosť žalovaného trvala alebo jej trvanie sa mohlo bez pochyb v čase pojednávania nariadeného na 20. 04. 2010 predpokladať (napr. preukázaním určeného termínu kontroly zdravotného stavu žalovaného u všeobecného lekára), však nebola súdu prvej inštancie (ani odvolaciemu súdu) známa. V danom prípade možno z obsahu spisu konštatovať, že existencia trvania ospravedlniteľného dôvodu na strane žalovaného v deň pojednávania (20. 04. 2010), a teda rozhodovania o návrhu na jeho odročenie alebo nariadenia jeho konania aj v neprítomnosti účastníka, súdu prvej inštancie preukázaná riadne nebola. Ďalej možno konštatovať, že neprítomnosťou právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní dňa 20. 04. 2010, bez existencie ospravedlniteľného dôvodu na strane tohto právneho zástupcu, sa strana žalovaného sama ukrátila o možnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, prípadne navrhnúť nové dôkazy, či tvrdiť nové skutočnosti pred vyhlásením uznesenia o skončení dokazovania na pojednávaní dňa 20. 04. 2010. Odňatím možnosti konať pred súdom nie je skutočnosť, že účastník konania určité procesné právo neuplatnil, ale to, že mu jeho uplatnenie zo strany konajúceho súdu nebolo umožnené. Riadnym a včasným predvolaním na pojednávanie konané dňa 20. 04. 2010 (žalovanému bolo predvolanie doručené dňa 08. 04. 2010 a právnenému zástupcovi žalovaného dňa 06. 04. 2010) súd prvej inštancie túto možnosť žalovanému a jeho právnenému zástupcovi dal.

27. K dovolacej námietke nesprávneho právneho posúdenia veci dovolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje známostnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde, preto sa posúdením správnosti právneho posúdenia veci dovolací súd nemohol zaoberať.

28. So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dovolanie žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesné neprípustné odmietol.

29. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd odôvodňuje len stručne (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.), a to plným úspechom žalobcu v dovolacom konaní (§ 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 C. s. p.).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.